

Anlamsal Farklılık Ölçeği- Anne Olarak Ben

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anlamsal Farklılık Ölçeği- Anne Olarak Ben*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15975>

Özet

Anlamsal Farklılık Ölçeği- Anne Olarak Ben, bireylerin **anne** rolüne ilişkin algılarını ve duygusal tepkilerini ölçmek amacıyla Anlamsal Farklılık Tekniği (Semantic Differential Technique) kullanılarak geliştirilmiş veya uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle annelik rolüne yeni başlayan kadınların kendilerini anne olarak nasıl değerlendirdiklerini ve bu role yükledikleri anlamların nitelendirmeye odaklanmaktadır. Ölçek, Hüsniye Çalın'ın 2003 yılında tamamladığı doktora tezi kapsamında kullanılmış ve bir **uyarlama** çalışması olarak sunulmuştur. Bu çalışmada, ilk kez anne olan kadınların **annelik rolü davranışları** etkileyen faktörleri incelemeyi amaçlanmıştır.

Ölçek, annenin kendilik algısı ve maternal kimlik gelişimi üzerine derinlemesine bilgi sağlamaya hedefler. Ölçeğin orijinal yapısı, kavramların duygusal, bilişsel ve motivasyonel boyutlardaki algılanmasını ölçmek için zıt sıfat çiftlerini kullanır.

Anahtar Kelimeler

Anlamsal Farklılık Ölçeği, **Anne Olarak Ben**, Annelik, Rol Davranışları, Psikometri, Uyarlama, Ege Üniversitesi, Maternal Rol.

Yazarlar

Hüsniye Çalın (Uyarlayan/Kullanan).

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, araştırmaya katılan bireylerin, özellikle de ilk kez anne olan kadınların, "Anne Olarak Ben" kavramına yükledikleri **anlamsal farklılıklar** objektif bir şekilde saptamaktır. Ölçek, annelerin kendilik algısı ile maternal rollerini yerine getirme davranışları arasındaki ilişkiyi anlamak için kritik bir araç görevi görmektedir. Araştırma, annelik rolünün algılanan zorlukları ve davranışları üzerindeki etmenleri belirlemeye odaklanmıştır.

Ölçeğin uyarlanma çalışması, annelik dönemine adaptasyon sürecindeki psikolojik ve duygusal durumları ölçerek, bu durumların annenin genel sağlığı ve bebek bakım üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmeye olanak tanır. Ölçek, klinik ve akademik araştırmalarda **anne sağlığı** ve psikolojisi alanında kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Anlamsal Farklılık Ölçeği (AFÖ), Charles E. Osgood tarafından geliştirilen ve belirli bir kavramın (bu durumda, "Anne Olarak Ben") üç temel boyutta (Değerlendirme, Güç ve Aktivite) ölçülmesini

sa?layan bir tekniktir. Bu uyarlama, annelerin kendilik kavramları ve annelik rollerini bu üç temel boyutta nasıl algıladıkları ölçen **psikolojik bir yapıya** sahiptir.

Ölçek, annenin kendisini ne kadar olumlu veya olumsuz (Değerlendirme), ne kadar güçlü veya zayıf (Güç), ve ne kadar aktif veya pasif (Aktivite) olarak algıladığını belirlemek için zıt sıfat çiftlerini kullanır. Bu yöntem, annelik deneyiminin **duygusal ve bilişsel** bileşenlerini yakalamayı hedefler. Ölçek, kişisel algıların subjektif doğasını, standartlaştırılmı ve nicel bir formatta ölçmeye olanak tanır.

Geçerlik

Kaynak referansta ölçeğin geçerlik bilgileri doğrudan özetlenmemiştir (Geçerlik: -). Ancak, ölçeğin bir uyarlama çalışması oldu ve doktora tezi kapsamında kullanıldığı göz önüne alındığında, orijinal çalışmada (Çalın, 2003) mutlaka geçerlik analizlerinin yapılması beklenir. Bu analizler genellikle yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve kriter geçerliği gibi yöntemleri içerir. Ölçeğin **kavramsal geçerliliğinin**, kullanılan zıt sıfat çiftlerinin "Anne Olarak Ben" kavramını temsil etme derecesiyle yakından ilişkili olduğu düşünülmektedir. Kullanıcıların, geçerlik sonuçlarının tam detayları için Hüsniye Çalın'ın doktora tezine başvurması gerekmektedir.

Tez çalışmasına ait PDF dosyası şu adresten erişilebilir: acikerisim.ege.edu.tr.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik verileri, kaynak materyalde özet olarak sunulmamıştır (Güvenirlik: -). Tipik olarak, psikometrik bir uyarlama çalışmasında iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler kullanılır. Ölçeğin **güvenilirlik** düzeyinin belirlenmesi, ölçümlerin zaman içinde tutarlı olup olmadığını anlamak açısından kritiktir.

Anlamsal Farklılık Ölçeği'nin güvenilirliği, kullanılan sıfat çiftlerinin tutarlılığı ve örneklem grubu içindeki yanıtların istikrarı ile sağlanır. Güvenirlik sonuçlarının ayrıntıları ve uygulanan yöntemler (örneğin, madde-toplam korelasyonları) için Çalın'ın (2003) doktora tezi incelenmelidir.

Faktör Analizi

Anlamsal Farklılık Ölçeği, genellikle orijinal yapıya göre Değerlendirme, Güç ve Aktivite olmak üzere üç ana faktör etrafında toplanır. Ölçeğin Türkçe uyarlamasında bu faktör yapısının korunup korunmadığı veya Türk kültürüne özgü yeni faktörlerin ortaya çıkıp çıkmadığı **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. Çalın (2003) tezinde, uyarlamanın kavramsal yapısının Türk kültürüne uygunluğunu

do?rulamak amacıyla bu analizleri gerçekle?tirmi? olmal?d?r. Faktör analizleri, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini destekleyen temel kan?tlard?r.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Anlamsal Farklılık Tekni?i (Zıt s?fat çiftleri üzerine kurulu derecelendirme).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Anneler.

Age Group: Yeti?kin kad?nlar (Özellikle ilk kez anne olanlar).

Population Details: İlk kez anne olan ve annelik rolü ba?ar?m? incelenen kad?nlar. Çal??ma, annelik adaptasyon sürecini incelemeye odaklanm??t?r.

Test Methodology: Bireylerden, "Anne Olarak Ben" kavram?n? temsil eden bir dizi zıt s?fat çifti üzerindeki derecelendirme ölçe?inde (genellikle 5 veya 7 noktal?) kendilerini i?aretlemeleri istenir. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir (Derecelendirme: -), ancak bu tip ölçekler genellikle bipolar s?fat çiftleri kullan?r (Örn: ?yi - Kötü).

Anahtar Kelimeler

Anlamsal Farklılık, Psikometri, Maternal Rol, Kendilik Kavram?, Adaptasyon, Annelik Rolü Ba?ar?m?, Alg?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor.

Correspondence Address: Bilinmiyor.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Hüsniye Çal??r tarafından **2003** y?l?nda tamamlanan doktora tezinde kullan?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, tezin yazar? ve ilgili kurum olan Ege Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nden alınmal?d?r. Ölçe?in ticari kullan?m ücreti hakkında bilgi mevcut de?ildir. Akademik amaçlı? kullan?mlarda teze at?f yap?lmas? zorunludur.

Kaynaklar

Çal????r, H. (2003) *İlk kez anne olan kad????nlar????n annelik rolü ba????mlar????n etkileyen etmenlerin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Ölçeğin orijinal PDF dökümanı (anlamsal-farklilik-olcegi-anne-olarak-ben-toad.pdf) a????daki adresten indirilebilir: anlamsal-farklilik-olcegi-anne-olarak-ben-toad.pdf

Anlamsal Farklılık Ölçeği- Anne Olarak Ben Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte doğrudan sağlanmamıştır. Maddeler ve kullanılan zıt sıfat çiftleri için Çal????r'ın (2003) doktora tezine başvurulması gerekmektedir.